

Föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser;

antagna av kommunfullmäktige den 24 februari 2005, § 35¹.

1. ALLMÄNT

1.1 Mål

Laholms kommuns pensionsfond består av medel som är avsatta för de anställdas pensioner. Ett långsiktigt perspektiv som är i överensstämmelse med åtagandets tidshorisont bör därför anläggas på medlens förvaltning.

Vidare skall medlen förvaltas så att fonden får en lämplig sammansättning med hänsyn till kravet att skydda tillgångarna mot nominella förluster och penningvärdesförsämring samtidigt som placeringarna skall möjliggöra god avkastning och real värdestegring. Avkastningen bör över en längre period överstiga avkastningen från obligationer.

1.2 Syfte med placeringsföreskrifter

Syftet med placeringsföreskrifterna är att genom bestämmande av fördelning mellan olika tillgångsslag kombinerat med regler och begränsningar av bl.a. godkända emittenter och löptider skapa en kapitalförvaltning som uppfyller den fastställda målsättningen.

Placeringsföreskrifterna utgör vidare ett regelverk för den långsiktiga medelsförvaltningen och fungerar dessutom som en handbok i det dagliga arbetet för personer, inom och utanför kommunen, som arbetar med placeringarna i portföljen.

1.3 Riskhantering

För att minimera förvaltningsrisker ska kapitalförvaltningen tillämpa principerna om matchning respektive diversifiering.

Matchningsprincipen strävar efter att anpassa duration och risktagande i placeringarna till den tidshorisont och struktur som gäller för de framtida åtagandena.

Diversifieringsprincipen används för att fördela en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.

Portföljen ska förvaltas på ett sätt som söker minimera fluktuationer i värdet över placeringshorisonten och som överensstämmer med uppställda mål. För att uppnå de långsiktiga placeringsmålen, är dock kommunen beredd att acceptera vissa kortsiktiga värdefluktuationer.

1.4 Uppdatering av föreskrifterna

Dessa föreskrifter skall löpande hållas uppdaterade med hänsyn till aktuella förhållanden inom kommunen samt med beaktande av utvecklingen på de finansiella marknaderna. Kommunstyrelsen ska varje år i samband med budget bedöma behovet av att uppdatera placeringsreglementet.

2. ORGANISATION OCH ANSVARSFÖRDELNING

2.1 Kommunfullmäktige

Det är kommunfullmäktiges ansvar att

1. förvaltningen sker i överensstämmelse med 8 kap. 2-3 a §§ kommunal-lagen,
2. fastställa placeringsföreskrifter.

2.2 Kommunstyrelsen

Det är kommunstyrelsens ansvar att

1. tillse att placeringsverksamheten sker inom ramen för dessa föreskrifter,
2. besluta om inriktningen på förvaltningsstrukturen enligt avsnitt 3.2.1, vilket bl.a. innebär att avgöra om och vilka delar som skall förvaltas externt respektive i egen regi,
3. besluta om anlitage av eventuella externa förvaltare,
4. besluta om att avveckla förvaltare, som inte uppfyller kraven enligt avsnitt 4.6,
5. fastställa lämpligt index för de olika tillgångsslagen för utvärdering av utfallet av portföljen,
6. bedöma behovet av att uppdatera placeringsföreskrifterna,
7. tillse att erforderliga instruktioner finns upprättade för kommunledningskontoret.

3. PLACERINGSREGLER

Regler för placeringsverksamheten kan delas upp i tre avsnitt: Strategisk tillgångsfördelning, Taktisk tillgångsfördelning och Val av värdepapper.

Strategisk tillgångsfördelning ger de övergripande riktlinjerna, bl.a. normalposition i den långsiktiga tillgångsfördelningen, index och limiter för maxi- och minimiposition samt tillåtna tillgångsslag.

Taktisk tillgångsfördelning syftar till att visa vilken förvaltningsstruktur som gäller, generalist och/eller specialist, aktiv eller passiv förvaltning, vilka principer som gäller vid beräkning av portföljens värde samt eventuella krav på rebalansering.

Val av värdepapper talar om vilka limiter som gäller vid placering i enskilda värdepapper, derivat eller värdepappersfonder.

3.1 Strategisk tillgångsfördelning

3.1.1 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

1. Svenska räntebärande värdepapper.
2. Svenska aktier och depåbevis.
3. Utländska aktier (endast i värdepappersfonder med placeringsinriktning definierad som globala aktier eller med en sammansättning av fonder enligt motsvarande definition).
4. Likvida medel i svensk valuta.

Värdepappersfonder avseende tillgångsslagen ovan får utnyttjas i förvaltningen.

3.1.2 Limiter för tillgångsslagen

Procenttalen i följande tabell anger lägsta och högsta andel, som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt skall få utgöra av portföljens totala marknadsvärde. I tabellen framgår även fördelningen mellan tillgångsslagen i form av ”normal position”.

Tillgångsslag	Portföljen totalt, %		
	Min	Normal	Max
Svenska räntebärande värdepapper	55	65	85
<i>Duration</i>	<i>0,5 år</i>	<i>3,5 år</i>	<i>5 år</i>
Aktier	15	35	45
varav svenska aktier	10	25	35
varav utländska aktier	5	10	15
Likvida medel	0	0	10

Kommentar till tabellen ovan:

Andelen räntebärande papper kan totalt variera mellan 55 och 85 procent av portföljens totala marknadsvärde.

Durationen kan variera från 0,5 till 5 år. Normalläget är 3,5 år.

Andelen aktier kan variera mellan 15 och 45 procent av portföljens totala marknadsvärde. Beträffande den maximala positionen av aktieinnehav gäller följande:

Är 45 procent placerat i aktier, får svenska aktier maximalt svara för 35 procentenheter, varvid 10 procentenheter skall vara investerat utländska aktier. Alternativt får utländska aktier maximalt svara för 15 procentenheter, varvid 30 procentenheter skall vara investerade i svenska aktier.

Högsta andelen likvida medel kan vara 10 procent med undantag som följer vid avyttring av värdepapper.

3.1.3 Strukturerade produkter

I avsnitt 3.1.1 redovisade tillgångsslag kan inrymmas strukturerade produkter såsom ränteobligationer och aktierelaterade indexobligationer. En exponering mot en viss marknad eller tillgångsslag bör tillföras den marknaden/tillgångsslaget. Vissa produkter som benämns ”obligation” ska därför ses som aktier om avkastningen är kopplad till ett aktieindex.

3.1.4 Beräkning av portföljens värde och limit samt över- och undervärden av limit

Vid beräkning av portföljens värde och limit, skall portföljens tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde.

Om limit överskrids skall tillgångar avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid skälig hänsyn skall tas till den risk som överskridandet innebär för portföljen som helhet. Motsvarande gäller om limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske.

3.1.5 Motparter

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är

1. värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn, enligt 1 kap. 3 § p 1 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
2. utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ i EU-land.

Transaktioner skall ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten vid tillfällen då det normala förfarandet är ett annat, exempelvis vid nyemissioner.

3.1.6 Förvar

Portföljens tillgångar skall förvaras hos värdepappersinstitut, som har finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring enligt 3 kap. 4 § p 2 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Andelar i värdepappersfonder registreras dock normalt i Laholms kommuns namn i det av fondbolaget förda andelsägarregistret.

3.2 Taktisk tillgångsfördelning

3.2.1 Förvaltningsstruktur

Kapitalet kan förvaltas internt i egen regi eller externt och som specialist- eller blandmandat. Förvaltningsstrukturen bör utformas så att risker, som inte ger bidrag till portföljen, undviks.

3.2.2 Regler för rebalansering

Tillgångsfördelning sker internt

Om förvaltning och tillgångsfördelning sker internt skall s.k. ”passiv rebalanseringsstrategi” tillämpas. Detta innebär att när marknadsvärdet för något av tillgångsslagen, beroende på värdefluktuationer, över- eller understiger gränsvärdena i avsnitt 3.1.2 skall rebalansering (återviktning) till normalposition genomföras. Detta innebär att om t.ex. utländska aktier uppgår till mer än 15 % av den totala portföljen görs justering tillbaka till normal position 10 %. Avstämningen skall ske månadsvis.

Kommunstyrelsen kan besluta om gränsvärden för rebalansering enligt föregående stycke som ligger närmare normalposition enligt avsnitt 3.1.2.

Tillgångsfördelning sker externt

Kapitalförvaltaren agerar fritt inom ramen för tillåtna tillgångsslag enligt avsnitt 3.1.1 samt angivna limiter för tillgångsslagen i avsnitt 3.1.2.

3.3 Val av värdepapper

3.3.1 Enhandsengagemang för den totala portföljen

Finansiella tillgångar - aktier, obligationer, etc. - hänförliga till en enskild emittent, eller emittenter inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 procent av portföljens totala marknadsvärde. Limiten gäller med de undantag som anges i avsnitt 3.3.2.

3.3.2 Enhandsengagemang inom respektive tillgångsslag

Limiten i 3.3.1. ska även tillämpas inom respektive tillgångsslag. Det innebär att en enskild emittent, eller emittenter inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 procent av marknadsvärdet av den svenska ränteportföljen, den svenska aktieportföljen respektive den utländska aktieportföljen.

Följande undantag gäller.

1. Svenska ränteportföljen: Särskilda villkor gäller enligt avsnitt 3.3.3.
2. Om akties andel av valt jämförelseindex utgör mer än 10 procent får innehavet uppgå till motsvarande andel, dock maximalt 20 procent av den svenska aktieportföljens marknadsvärde.

3.3.3 Svenska räntebärande värdepapper

Vid placering i räntebärande värdepapper noterade i svenska kronor gäller följande limiter. Procenttalen i tabellen nedan avser andelar av den svenska ränteportföljens marknadsvärde.

Emittent/värdepapper	Max andel per emittentkategori %	Max andel per emittent %
Svenska staten eller av svenska staten garanterat värdepapper	100	100
Kommuninvest, svenska kommuner och landsting	75	20
Svenska banker och bostadsfinansieringsinstitut	75	20
Värdepapper med rating om lägst A eller A1 resp lägst K-1 eller P-1 ⁽¹⁾	20	10

(1) Rating enligt Standard & Poor's eller Moody's. Om låntagaren har rating från både Standard & Poor's och Moody's, krävs att minst ett av dem ligger på angiven nivå.

3.3.4 Aktier

Portföljens placeringar skall vara börsnoterade aktier. Detta innebär att aktierna skall vara föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats som är öppen för allmänheten och som styrs under tillsyn av myndighet.

Aktier hänförliga till ett enskilt bolag eller bolag inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 procent av den svenska aktieportföljens marknadsvärde.

Notera att om akties andel av valt jämförelseindex utgör mer än 10 procent får innehavet uppgå till motsvarande andel, dock maximalt 20 procent av den svenska aktieportföljens marknadsvärde.

Placering i utländska aktier får endast ske i sådana utländska aktier som är noterade på Stockholms fondbörs eller genom köp av värdepappersfonder som placerar i utländska aktier. Vid placering i flera olika värdepappersfonder med begränsad geografisk placeringsinriktning ska den sammanlagda placeringen i värdepappersfonderna bilda en motsvarande global inriktning.

3.3.5 Likvida medel

Likvida medel definieras som medel på depåkonto, bankräkning och dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs tillgångsslaget till räntebärande värdepapper vid beräkning av tillgångsslagens andelar enligt avsnitt 3.1.2.

3.3.6 Värdepappersfonder

Placering kan ske i värdepappersfonder vars placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i denna placeringspolicy och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ i EU-land.

Vid placering i värdepappersfond skall beaktas portföljens limiter om tillgångsslagens andelar i avsnitt 3.1.2. Vid placering i fond som investerar i olika tillgångsslag, s.k. blandad fond, skall fondens placeringar, enligt senast kända fördelning, fördelas på portföljens tillgångsslag.

3.3.7 Derivatainstrument

Derivatainstrument är enbart tillåtna som en del av en externt förvaltd och paketerad produkt (exempelvis strukturerade produkter).

3.3.8 Valuta

Vid investeringar i utländska aktier/aktiefonder accepteras valutarisken.

3.3.9 Belåning

Portföljens tillgångar får ej belånas.

3.3.10 Etikhänsyn

Direkta placeringar skall undvikas i företag som har sin huvudsakliga verksamhet, produktion eller försäljning inom krigsmaterial, tobaks- eller alkoholvaror eller pornografisk industri.

4. KRITERIER FÖR FÖRVALTARE

4.1 Allmänt

Kommunstyrelsen ansvarar för förvaltnings- och mandatstrukturen, dvs. om man väljer generalist- och eller specialistmandat samt aktiv och/eller passiv förvaltning.

Beslutar kommunstyrelsen att anlita extern förvaltare av hela eller delar av portföljens tillgångar gäller nedanstående.

4.2 Extern förvaltares behörighet

Förvaltaren skall vara ett fondbolag eller ett värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument enligt 1 kap. 3 § p 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, eller utländsk institution som har tillstånd liknande det som anges ovan och står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

4.3 Formella handlingar

Vid beslut av kommunen att anlita extern förvaltare av hela eller delar av portföljens tillgångar skall uppdraget grundas på skriftligt avtal där förvaltaren bl.a. åtar sig att följa dessa placeringsföreskrifter med de ytterligare preciseringar som kommunstyrelsen fattar beslut om.

4.4 Andel av kapitalförvaltarens förvaltade kapital

Kommunens kapital får inte utgöra mer än 10 procent av förvaltarens totalt förvaltade kapital.

4.5 Urvalskriterier

Vid val av förvaltare kommer en samlad bedömning av följande kriterier att ligga till grund för beslut:

- historisk prestanda av befintlig portfölj relativt andra placeringar med liknande placeringsinriktning,
- organisation; ägarförhållanden och finansiell styrka,
- ansvarig förvaltares kompetens och erfarenhet,
- förvaltningsresurser inom det aktuella placeringsområdet,
- arbetssätt; investeringsfilosofi, etik och investeringsmetodik,
- riskhantering och intern kontroll,
- administration och rapportering,
- pris.

4.6 Avveckling av förvaltare och fonder

När förvaltaren inte når sina mål (index) över tiden kommer frågan om avveckling upp till bevakning.

5. RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING

5.1 Rapportering

5.1.1 Rapporteringens syfte

Rapporteringens syfte är att informera om placeringsverksamhetens resultat och exponering i förhållande till de fastställda limiterna i dessa placeringsföreskrifter.

5.1.2 Ansvar

Samtliga personer och parter som är delaktiga i arbetet med portföljen skall omedelbart rapportera om händelser som inte kan betraktas som normala i placeringsverksamheten.

5.1.3 Intern rapportering

Kommunstyrelsen skall kvartalsvis erhålla rapport om pensionsmedelsförvaltningen innehållande följande uppgifter:

1. Aktuellt marknadsvärde.
2. Avkastning under månaden och under året.
3. Procentuell fördelning på olika tillgångsslag.
4. Innehav av värdepapper där respektive värdepapper redovisas med angivande av procentuell andel av det totala värdet för aktuellt.
5. Förändring i innehavet av värdepapper under månaden.
6. Genomsnittliga löptider och räntekänslighet för innehavet av räntebärande värdepapper.
7. Eventuella avvikelser från placeringsreglerna i dessa placeringsföreskrifter, avvikelsernas storlek samt vidtagen åtgärd/förslag på åtgärd.

Den vidare rapporteringen till kommunfullmäktige om den finansiella utvecklingen sker inom ramen för den ordinarie ekonomi- och verksamhetsuppföljningen.

5.1.4 Extern rapportering

Vid extern förvaltning ska resp. förvaltare månadsvis lämna rapport till kommunen i enlighet de anvisningar som kommunstyrelsen utfärdar samt vad som föreskrivs i upprättade avtal.

5.2 Uppföljning

5.2.1 Uppföljningens syfte

Uppföljningens syfte är att löpande hålla sig informerad om portföljens resultat, förändringar i sammansättningen av tillgångar samt förändringar i risknivå.

Det är viktigt att alla parter är medvetna om att alla placeringar genomgår cykler, varför det kommer att finnas tidsperioder när placeringsmålet ej uppfylls eller när enskilda förvaltare misslyckas med att nå sina förväntade avkastningsmål.

5.2.2 Jämförelseindex

Utvärdering av utfallet för de olika tillgångsslagen skall ske mot lämpligt index som fastställs av kommunstyrelsen. Det är väsentligt att det jämförelseindex, eller benchmark, som väljs skall representera den marknad som placeringarna sker i.

4.2.3 Löpande redovisning

Vid extern förvaltning skall förvaltare löpande förse kommunen med affärshandlingar, såsom avräkningsnotor, kontoutdrag och värdepappersförteckning.

¹ Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 mars 2005.